

RTU studiju kurss "Kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA1166
Nosaukums	Kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Linda Pavītola - Doktors, Profesors
Mācītspēks	Inta Klāsone - Doktors, Profesors Olga Blauzde - Docents Anda Kuduma - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studenti teorētiski un praktiski izzinās pedagoģiskos principus bērna kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mērķtiecīgai sekmēšanai, analizēs kultūrvides pedagoģisko potenciālu, izstrādās un kopīgi apspriedīs idejas integrēta, sistēmiska un pēctecīga mācību procesa plānošanai, vadīšanai un izvērtēšanai Patstāvīgi reflektēs savu pedagoģisko darbību un plānos izaugsmi.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Sekmēt izpratni par kultūras un mākslas veselumu, satura komponentiem un metodiku skolēna prātībai. Studiju kursa uzdevumi: 1. Pilnveidot izpratni par mākslinieciskās darbības attīstības īpatnībām. 2. Izzināt kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas saturu un prātību pamatu apguves organizācijas pamatprincipus vizuālā mākslā, mūzikā un kustību mākslā. 3. Attīstīt prasmes vērošanas, klausīšanās, iztēlošanās un jēgpilnas jaunrades integrēšanai dažādos darbības veidos. 4. Pilnveidot prasmi plānot mācību saturu un procesu saskaņā ar mākslas likumsakarībām, bērna mācīšanās vajadzībām, dzīves un kultūras kontekstiem. 5. Rosināt studentu patstāvīgu mācīšanos un mērķtiecīgu refleksiju par individuālo metodiskās kompetences attīstību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgi izpildīti mājas darbi. Papildus literatūras izpēte.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Autoru kolektīvs, (2015) Bērna sasniegumu veicināšana pirmsskolā. Rīga: Raka 2. Batņa, V. (2001) Rosinot bērna iekšējo pasauli. Rīga: Raka. 3. Briška, I., Kalēja-Gasparoviča, D. sast. (2015). Radošums mums visapkārt. Rīga, RaKa. 4. Briška, I., Kalēja-Gasparoviča, D. (2012). Vizuālā māksla. Skolotāju grāmat. Rīga, Raka.. 5. Briška, I., Kalēja-Gasparoviča, D. sast. (2014). Radošums uz katra soļa. Rīga, RaKa. 6. Edwards B.(1999). The New Drawing on the Right side of the Brain. NewYork. 7. Fišers R. (2005) Mācīsim bērniem domāt. Rīga: Raka. 8. Freiberga, I., Priede, L. (2007) Bērns mācās izzināt pasauli. Rīga: Izglītības soļi. 9. Fridenberga B. (2003) Vizuālā māksla pirmsskolai. – Rīga: Raka. 10. Geka S. (2008) Tušas darbiņi. -Rīga:Zvaigzne ABC. 11. Geka S. (2006) Konstruktīvi vingrinājumi. -Rīga: Izglītības soļi, 12. Kagine, Zinta (2006). Radošā domāšana vizuālajā mākslā. Rīga, Zvaigznes ABC, 100 lpp. 13. Kaacs, Valdis (1999). Mākslas valodas pamati. Rīga, Zvaigzne ABC. 14. Rancāne, A., Siliņa-Jasjukeviča, G., Briška, I. (2016) Saules gads. Lielā diena. Rīga: Zvaigzne ABC. ISBN 978-9934-0-5980-3 15. Rancāne, A., Siliņa-Jasjukeviča, G., Briška, I. (2014) Saules gads. Ziemassvētki. Rīga: Madris. ISBN 9789984310510 16. Siliņa-Jasjukeviča, G., Rancāne, A. (2016) Savējais un citāds: tradicionālās kultūras saturs un metodika pamatzglītībā. Via Latgalica: humanitāro zinātņu žurnāls, 8. Rēzekne: Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 102.-115.lpp. Pieejams: http://journals.ru.lv/index.php/LATG/issue/view/Issue/63/248 17. Tradicionālā kultūra bērniem. (2008) Sast. G.Siliņa-Jasjukeviča. Rīga: RaKa. ISBN 9789984159270 18. Ceļvedis gadskārtu svētku svinēšanai pirmsskolas izglītības iestādēs. (2013) Rīga: Latvijas folkloras biedrība. Tiešsaistes resurss: http://www.folklorasbiedriba.lv/izglitiba2/ ISBN 9789934844409 19. Smildziņa L. (1998). Ievads teātra spēles pamatos. Rīga: RaKa. 20. Smildziņa L. (2009). Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā. Rīga: Rīgas Skolēnu pils. 21. Skudra D. (2007). Teātra spēles nozīme mūsdienu bērnu, jauniešu attīstībā.// Sociālā darba speciālista rokasgrāmata.-Liepāja, LiePA, 176-188.lpp. 22. Šteina H. (2006) Zīmes no citurienes. Rīga: Vasile. 23. Zāle J. (2008) Rotaļas ar krāsām. Rīga: RaKa. 24. Vahtere, E. (2006) Darīsim kopā ar bērniem. Izdevniecība „EVE”.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas

Studiju kursa saturs

Saturis	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakts stundas	Patstāv. darbs	Kontakts stundas	Patstāv. darbs
1. Veseluma pieejas pamatprincipi kultūras un mākslas pedagoģijā. 1.1. Bērnu kultūrizpratnes sekmēšana un vērtēšana pedagoģiskajā procesā. 1.2. Māksla kā pasaules izziņas līdzeklis. Kultūras jēdziens, būtība tās plašākajā izpratnē. Globālais kultūras konteksts, vērtības, to esamība mūsdienu sabiedrībā. Mākslinieciskās, personīgi nozīmīgas, sociālās un kulturālās vērtības mākslas darbā. 1.3. Akadēmiskā, pašizpaušmes, komunikatīvā un veseluma pieeja bērna mākslinieciskajai izglītībai. Kultūras un mākslas darba estētiska uztvere, analīze un interpretācija. 1.4. Tradicionālā kultūra izglītības saturā. Kultūras mantojums: materiālais un nemateriālais, tā saikne ar kultūras un nacionālo identitāti. Nacionālā identitāte un pašapziņa kā kultūras mantojuma apguves rezultāts. Bērna kultūrizpratni un pašizpaušmi veicinoša tradicionālās kultūras mācību satura izvēle. Tradicionālās kultūras pedagoģiskie principi bērna emocionālās inteliģences, vērtību izpratnes.	16	26	8	34
2. Vizuālās mākslas pedagoģiskie principi. Mākslas valoda. Vizuālā tēla valoda: 2.1. Vizuālie elementi un to nozīmes, mākslas valodas elementi, to psihofizioloģiskā, asociatīvā, emocionālā un simboliskā nozīme. Bērna zīmējuma dabiskā attīstība. Krāsu mācība. Mākslas uztvere un radošā darbība gleznošana kā īpašs domāšanas veids. Emocionāla ekspresija. Tehnisko paņēmienų daudzveidība. Grafikas tehnikas. Grafiskās tekstūras. Tehnisko paņēmienų daudzveidība pedagoģiskajā procesā. 2.2. Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi. Māksliniecisko izteiksmju līdzekļu izmantošanas specifika vizuālajā mākslā. Māksliniecisko izteiksmes līdzekļu mācīšanas metodika pirmsskolā. 2.3. Forma kā mākslinieciskās un emocionālās attieksmes līdzeklis. Roku kustības koordinācijas nozīme formu veidojošo kustību apgūvē (grafiskie priekšstati). Formu veidojošo kustību un izpratnes apguves metodika.	16	26	8	34
3. Mūzikas pedagoģiskie principi. Mūzikas pedagoģijas aspekti pedagoģiskajā procesā. 3.1. Mūzikas sociālā funkcija un iespējas personības intelektuālajā un emocionālajā attīstībā. Muzikālās spējas, to saikne ar intelektuālajām spējām. 3.2. Muzikalitāte, tās komponenti un attīstības iespējas pedagoģijā. Bērnu muzikālās darbības veidi un iespējas radošajai pašizpaušmei. Muzicēšana, tās ietekme personības attīstībā. Muzikālā dzirde. Ritma izjūta. Mūzikas uztvere. Muzikālā gaume, to veidojošie faktori. Mūzikas klausīšanās stili. Sava dominējošā mūzikas klausīšanās stila noteikšana un izpratne. 3.3. Radošie uzdevumi mūzikas izmantošanai pedagoģiskajā procesā. Integrētā pieeja mūzikas nodarbībām. Iespējas mūzikas radošam pielietojumam pedagoga ikdienas darbā un brīvā laika aktivitāšu organizēšanā.	16	26	8	34
4. Kustību mākslas pedagoģiskie principi. 4.1. Kustību mākslas elementu izmantošana bērna vispārējai attīstībai. Atbrīvošanās, uzmanības noturība un iztēle jebkuras uzstāšanās pamats. Spēles elements, kā radošuma un drosmes attīstītājs. Sadarbības princips, kopības izjūta kolektīvā, labsajūtas un drošības izjūtu attīstībai. 4.2. Runas attīstība, bērna pašizpaušmes attīstībai, runas aparāta vingrinājumi dīkcijai. Vingrinājumi runas izteiksmībai.	16	26	8	34
Kopā:	64	104	32	136

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Izprot mākslas, mūzikas un kultūras specifiku (tēlainā, konkrētā dominante pār abstrakto, loģisko), kultūras piederību, kultūras mantojumu un vērtībām, tā jēgu bērna personības attīstībā un radošās pašizpaušmes procesā. 2. Izprot veseluma pieeju mākslā kā bērna kompetenču attīstības līdzekli, daudzveidīgiem metodiskiem paņēmieniem bērna pašizpaušmes atraisīšanai. 3. Pārzina kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas saturu, izprotot to integratīvo aspektu, kā arī lietojamo informatīvo un tehnisko materiālu un pedagoģisko pieeju daudzveidību.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 balļu skalā: 1. Praktisko darbu rezultāti semestra laikā. 2. Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde. 3. Integrētā eksāmena rezultāts.
Prasmes: 4. Spēj strukturēt mācību saturu, plāno, vada un analizē pašizpaušmes procesu saskaņā ar bērna vajadzībām un kompetenču pieejas principiem. 5. Spēj patstāvīgi un sadarbībā ar kolēģiem, pamato mācīšanās pieejas izvēli kultūras izpratnes apgūvē, vizuālajā mākslā, mūzikā un kustību mākslā. 6. Prot iejūtīgi un analītiski vērtēt bērna sasniegumus, pedagoģisko procesu un savu kompetenci jomas priekšmetu metodikā.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 balļu skalā: 1. Praktisko darbu rezultāti semestra laikā. 2. Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde. 3. Integrētā eksāmena rezultāts.
Kompetence: 7. Spēj patstāvīgi un radoši plānot un īstenot vizuālās mākslas, mūzikas un kustību mākslas mācību procesu, izvēloties mācību saturu un metodes saskaņā ar kompetenču pieejas būtību. 8. Spēj atbildīgi organizēt bērna pašizpaušmes procesu un rezultātu vērtēšanu un pašvērtēšanu, sniedzot bērnam atgriezenisko saikni, respektējot bērna individualitāti un kultūras kontekstu. 9. Spēj kritiski reflektēt savu mācīšanās pieredzi un analizēt profesionālās kompetences izaugsmi.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 balļu skalā: 1. Praktisko darbu rezultāti semestra laikā. 2. Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde. 3. Integrētā eksāmena rezultāts.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktisko darbu rezultāti semestra laikā	25
Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde	25
Integrēts eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt. d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	